

METİN ÇÖZÜMLEME ÖRNEKLERİ: DÜZYAZI (NESİR)

- Nesir türündeki yazılar büyük ölçüde bir haberi iletme bilgi vermek gibi işlevler için kullanılır.
- Sanatlı kullanım açısından ise nesir özellikle öykü (hikaye) roman gibi anlatı türleri tercih edilir.

İroni: Dolaylı ve alaylı anlatım, mizah, güldürmece

İronik: İroniye dayalı

Meddah Tekniği:

- Anlatıcı merak unsurunu canlı tutmak öğüt vermek gibi amaçlarla hikayesini sık sık keserek dinleyene doğrudan doğruya seslenmesi.
- Ahmet Mithat Efendi çok sık kullanır.

Deneme:

- Herhangi bir yazarın kesinlemelere gitmeden kendi kişisel görüşlerini, düşüncelerini bir konuşma, söyleşme havası içinde işlediği düzyazı türüdür.

Benzetme:

- Anlatımı etkili ve çarpıcı kılmak için aralarında değişik yönlerden ilgi ve ilişki bulunan iki şeyi benzerlik bakımından karşılaştırmaktır.

Tez (ileti)

- Bir iddiayı kanıtlama çabasıdır.
- Bir edebiyat yapıtında ise sanatçının asıl iletme istediği temel düşüncedir.

Leitmotif (ana motif- ana örge)

- Ana, kılavuz, motif
- Bir eserde bir kalıp ifade yada bir davranışın sık sık yinelenmesi. Böylece olaylar ve kişiler daha vurgulu bir biçimde anlatılır.

Konuşma Dili:

- Devrik cümleler, deyimler, samimi hitap ifadeleri, atasözleri, ikilemeler, yöresel sözleri barındıran halkın konuştuğu dildir.

Diyalog:

- Karşılıklı konuşma
- Oyun öykü roman gibi eserlerde iki yada daha fazla kişinin konuşması

Bilinç Akımı:

- Kişini aklından geçenleri birinci kişi ağzından yansıtılmasıdır.

- İnsanın psikolojik dünyasını yansıtmak için geliştirilmiş bir yöntemdir.
- Akıp giden düşüncelerde mantıksal bir bağ yoktur.
- Dil bilgisi kuralları gözetilmez
- Düşünceler çağrışımlarla ortaya çıkar.

Metafor (Eğretileme- istiare)

- Bir kavramın adı yerine benzerlik ilgisi bulunan başka bir kavramın adını kullanma.

